

ZLOMENINY

Príčina: porušenie spojitosti kostí spôsobené veľkou silou (napr. pri páde)

Príznačky: bolesť, opuch, deformita, modrina, porucha hybnosti, bolesť pri manipulácii, rozvoj šoku

Opatrenia pri otvorenej zlomenine:

1. Poraneného **upokojíme**.
2. **Ranu ošetríme** krycím obväzom tak, aby sme **nezatlačili** úlomky kostí. (Použijeme gumené rukavice!)
3. Pokračujeme v postupe ako pri zatvorenej zlomenine (od bodu 3.).

Znehybnenie dolných končatín

(poloha v ľahu):

Obloženie poranenej časti z každej strany

Obr. A

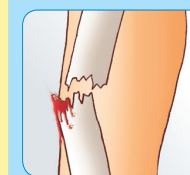

Priložením zdravej končatiny k postihnutej (uzol viažeme na neporanenej strane)

Obr. B

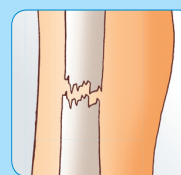

Otvorená

poškodenie kože, viditeľné krvácanie z rany, riziko infekcie

Zatvorená

povrch kože neporušený, riziko poškodenia tkaniva a ciev v okolí zlomeniny

Opatrenia pri zatvorenej zlomenine:

1. Poraneného **upokojíme**.
2. Na poranenú časť priložíme studený obklad.
3. Poranenú časť **znehybníme** a podložíme. (Obr. A, B, C)
4. **Znehybníme dva najbližšie kĺby nad a pod zlomeninou**.
5. **Privoláme lekársku pomoc**, príp. zabezpečíme prevoz zraneného do nemocnice.
6. Vykonáme **protišokové opatrenia**.
7. **Kontrolujeme** životné funkcie.

Znehybnenie horných končatín
(poloha v sede):

Závesom
Obr. C

Nedávame zranenému jesť ani piť! Zlomeninu nikdy nenaprávame!

VYTKNUTIE ČLENKA

Príčina: nadmerné natiahnutie alebo roztrhnutie väzových vlákien (napr. pri zlom doskoku)

Príznačky: ako pri zlomenine

Opatrenia:

1. Poraneného **upokojíme** a pohodlne **uložíme**.
2. Končatinu stabilizujeme – **znehybníme** a **nadvihneme**.
3. Priložíme **studený obklad**.
4. Vyhľadáme **lekársku pomoc**.

VYKLĚBENIE

(najčastejšie prst hornej končatiny a plece)

Príčina: vysunutie kosti z kĺbovej jamky pri páde na plece alebo vystretú hornú končatinu

Príznačky: ako pri zlomenine

Opatrenia: ako pri zlomenine hornej končatiny (Obr. C)

PORANENIE CHRBTICE

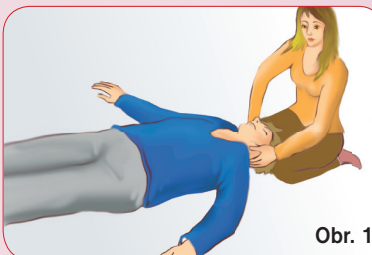
Predpokladáme na základe mechanizmu úrazu. Zraneného ošetrujeme vždy ako s poranením chrbtice.

Príčiny: pád z výšky, skok do bazéna s nárazom na dno, autonehody (nepripútany, bez opierky hlavy)

Príznačky: bolesť v krku a chrbte, strata pohyblivosti a citlivosti končatín, problémy s dýchaním

Opatrenia – postihnutý je pri vedomí:

1. S poraneným **nemanipulujeme**.
2. Postihnutého **upokojujeme**.
3. Priložením našich rúk po bokoch hlavy mu **stabilizujeme hlavu a krk** tak, aby boli v jednej osi so zvyškom tela. (Obr. 1)
4. Vhodnými predmetmi **obložíme celé telo**. (Obr. 2)
5. **Privoláme lekársku pomoc**.
6. Zraneným **nehýbame**, **upokojujeme** ho a **kontrolujeme** životné funkcie. (Obr. 3)

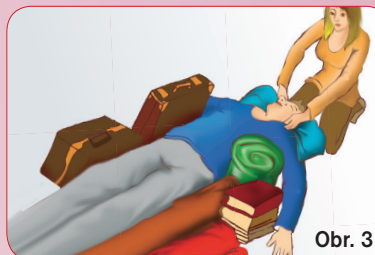

Obr. 1

Obr. 2

Privolanie lekárskej pomoci – ☎ **112, 155!**

Obr. 3

Opatrenia – postihnutý je v bezvedomí:

1. Udržiavame **voľné dýchacie cesty** – podvihnutím sánky a pootvorením úst. **Hlavu nezakláňame!**
2. Ak nedýcha – **začneme s oživovaním**. Pri oživovaní jeden záchranca **fixuje hlavu** postihnutého.
3. **Privoláme lekársku pomoc**.
4. Nevyhnutnú **manipuláciu** s postihnutým zabezpečujú vždy **viacerí záchrancovia** v osi.

Odbornú konzultáciu k výrobku poskytol
MUDr. Július Zeman,
ÚzS SČK Prievidza.

